

17 Temmuz 2012

İMKB'ye olan ilgi yükseliş trendinde....

Son dönemde Türkiye'yi ziyaret eden yatırımcı sayısının yine artış kaydettiğini gözlüyoruz. Geçtiğimiz hafta Merrill Lynch ilk olarak İstanbul'da bir CEO konferans düzenledi. İlgi yüksekti. 80'nin üzerinde yatırımcı geldi. Petrol fiyatlarındaki gevşeme, kurlardaki istikrar, ekonomide yumuşak inişe olan güvenin artması ve not artışına ilişkin beklentilerin tekrar canlanması İMKB'nin diğer piyasalardan önemli derecede ayrışmasını sağladı. Sadece Avrupa ve Amerika'dan değil Uzak Doğu'dan da önemli fonlar vardı.

İMKB'ye olan bu ilgi oldukça olumlu. Özellikle de uzun vadeli kurumsal fonların artan ilgisi sürdürülebilirlik açısından önem arz ediyor. Yabancı yatırımların piyasa değeri içindeki payları hali hazırda oldukça yüksek. Giriş-çıkışları da bu yönden önem arz ediyor. Ancak global piyasalardaki tüm belirsizliklere karşın toplam işlem hacmindeki payları halen limitli; nitekim yabancı yatırımcıların hisseleri yerli yatırımcılara göre çok daha uzun vadede ellerinde tutukları gözleniyor. Tüm bu gelişimleri güvenilir istatistiklerle artık Merkezi Kayıt Kuruluşu ile beraber yayınlamakta olduğumuz Borsa Trendleri Raporumuzda daha detaylı olarak izleyebiliyoruz. Raporu henüz okumamış olanlara bu ayki Fortune Dergisi'nin ekinde yayınlanan Hissedar Dergimizi temin ederek ya da internet sitemizden girerek okumalarını tavsiye ederim. Bundan böyle borsaya ilişkin eğilimlerin düzenli izlenebilmesi açısından oldukça önemli bir referans olacağını düşünüyorum. Rapordan da yararlanarak gelin borsadaki yabancı yatırımları ve eğilimleri biraz analiz edelim:

Borsada yabancı payına 2 şekilde bakmak gerekiyor;

1. Piyasa değeri üzerinden yabancı payı (yani hisselerin ne kadarı yabancılara ait; saklama oranları)
2. İşlem hacmi üzerinden yabancı payı (yani alım-satımlardaki yabancı payı)

Piyasa değeri üzerinden yabancı payına baktığımızda oran %62'lerde. 2007'de en yüksek seviyesine ulaşmış ve %72'lere gelmiş; daha sonra ufak ufak gerilemiş.

YIL	YABANCI PAYI
2004	54.9
2005	66.3
2006	65.2
2007	72.4
2008	67.5
2009	67.2
2010	66.3
2011	62.2
2012	61.7

İşlem hacmi içindeki yabancı payına baktığımızda oran %15-20 arasında seyrediyor. İşlem hacminde daha az paya sahip olmalarının sebebi yabancı yatırımcıların daha ziyade daha uzun vadeli kurumsal yatırımcılardan oluşması. Ortalama elde tutma süreleri baz alındığında yerli yatırımcıların bir hisseyi ortalama 36 gün tuttuğunu; yabancı yatırımcının ise ortalama 326 gün tuttuğunu görüyoruz.

Türkiye’de kurumsal yatırımcı tabanı henüz çok düşük. Bu oranın artması ile yerli yatırımcının da elde tutma süresi artacak; artan arzlarla da birlikte piyasa daha fazla derinlik kazanacak ve volatilité azalacak diye bekleniyor. Türkiye’de hisse senedi hesabı olan yatırımcı sayısı 1 milyon civarındayken; anlamlı büyüklükte (10,000 TL ve üzeri) hissesi olan yatırımcı sayısı sadece 230 bin kadar. 74 milyon’luk nüfus düşünülduğünde bu oranlar çok çok düşük. Tasarruf oranlarının genel anlamda artması (Türkiye’de tasarruf oranları henüz %10 seviyelerinde) gerekiyor. Piyasanın derinleşmesi, arz tarafının güçlenmesi, yatırım araçlarının çeşitlenmesi ve istikrarın artarak volatilitenin azalması sermaye piyasalarına olan ilgiyi mutlaka artıracaktır.

Yabancıların tuttukları portföylere baktığımızda portföy büyüklüğü ortalamalarının 2001’den sonra özellikle 2004-2005 yılları itibariyle artış kaydetmiş olduğunu gözluyoruz. 2007 yine en yüksek seviyelerin gözleendiği yıl; krizle birlikte gerileme var.

YIL	Ort Portföy Büyüklüğü (Yabancı – mn \$)
2001	4849
2002	4265
2003	5069
2004	10603
2005	22623
2006	33898
2007	54378
2008	44972
2009	39764
2010	64036
2011	59054

Yatırımcıları yerleşiklik durumuna göre bakıldığında Türkiye’ye yatırım yapan yabancı yatırımcıların %54’ü ABD ve İngiltere’den; geri kalan yatırımcıların büyük bir bölümü ise Avrupa’dan. ABD %32 pay alıyor; İngiltere %22, Lüksemburg ve Norveç %4, Hollanda, Belçika, Yunanistan, İrlanda ve Fransa %3, Singapur ise %2. Son dönemde özellikle Uzak Doğu ve Orta Doğu’dan artan bir ilgi olduğu gözleniyor. Ben kendi adıma yatırımcı ilişkilerinde bu bölgelere verilen önemin artması gerektiğini düşünüyorum ve planlarımı bu şekilde yapıyorum. Sizlerin de Yatırımcı tabanının belirlenmesi ve genişletilmesi konusunda daha proaktif ve detaylı çalışmalar yapmanızı öneririm.

Hepinize iyi haftalar,

Sevgilerimle,

Funda Güngör Akpınar
TÜYİD Yönetim Kurulu Başkanı

